

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet houdende instemming met de partnerschapsovereenkomst op het gebied van betrekkingen en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Nieuw-Zeeland, anderzijds, ondertekend te Brussel op 5 oktober 2016.

1. INHOUDELIJK

Situering

Totstandkoming

De Europese Commissie legde op 2 april 2012 aan de Raad een aanbeveling voor inzake het opstarten van de onderhandelingen met het oog op het sluiten van een kaderovereenkomst tussen de Europese Unie (EU) en Nieuw-Zeeland. De Raad (Buitenlandse Zaken) hechtte tijdens zijn vergadering van 25 juni 2012 zijn goedkeuring aan de aanbeveling en machtigde de Europese Commissie om de onderhandelingen te openen. Er werden ook onderhandelingsrichtlijnen aangenomen.

De eerste onderhandelingsronde vond plaats op 23 en 24 juli 2012 in Wellington. De gesprekken toonden een grote mate van convergentie van ideeën aan. De tweede onderhandelingsronde vond plaats op 5 en 6 december 2012 in Brussel. Nieuw-Zeeland legde een nieuw ontwerp van overeenkomst voor dat zeer veel amendementen bevatte. Daarnaast werden meer dan 20 artikelen geschrapt, met name in het handelshoofdstuk. De EU bepleitte echter het behoud van de geschrapte artikelen. De ronde kon alsnog een goede vooruitgang doen optekenen. Er werd een derde onderhandelingsronde gehouden op 19 en 20 maart 2013 in Wellington. Tijdens de vierde onderhandelingsronde van 5 tot en met 7 juli 2013 kwam men, behoudens de institutionele bepalingen, tot een akkoord.

In de marge van de “Nuclear Summit” van 25 maart 2014 in Den Haag benadrukten de voorzitter van de Europese Raad, de commissievoorzitter en de Nieuw-Zeelandse premier het belang van een snelle afronding van de gesprekken. Een finaal akkoord werd bereikt tijdens de vijfde onderhandelingsronde van 23 tot 25 juli 2014 in Brussel.

De parafering van de ontwerptekst vond plaats op 27 januari 2015.

Op 18 februari 2015 werd het voorstel om een nieuwe clause inzake de voorlopige toepassing in te voegen in artikel 58 van de overeenkomst voorgelegd aan de werkgroep Azië-Oceanië. Op 20 februari 2015 werd overeenstemming bereikt over die nieuwe clause inzake voorlopige toepassing.

Gemengd karakter en ondertekening

Tijdens zijn vergadering d.d. 26 maart 2015 legde de Werkgroep gemengde verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van de overeenkomst vast. Zowel de federale overheid als de gewesten, de gemeenschappen, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest oefenen hun bevoegdheden uit. De voorzitter van de ICBB meldde in zijn brief van 9 juli 2015 dat geen enkel bezwaar werd geopperd. De ICBB heeft de consensus in de WGV dus stilzwijgend bekrachtigd en die bijgevolg uitvoerbaar gemaakt.

De overeenkomst werd op 5 oktober 2016 ondertekend volgens formule 3 van de ICBB, dit wil zeggen één enkele handtekening in naam van het Koninkrijk België, doch met vermelding van al de betrokken overheden onder de handtekening. Dit is de gebruikelijke formule voor de ondertekening door België van verdragen tussen de EU en derde landen.

Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

(p.m.)

Context

Nieuw-Zeeland bestaat uit twee grote eilanden en een aantal kleinere eilanden en is gelegen in het zuidwesten van de Stille Oceaan. Verder zijn er ook vier overzeese gebiedsdelen, met name de Cookeilanden, Tokelau, Ross Dependency en Niue die onder het bestuur van Nieuw-Zeeland vallen. Ross Dependency is een territoriale claim van Nieuw-Zeeland op Antarctica. De overige drie gebieden zijn autonome parlementaire democratieën in vrije associatie met Nieuw-Zeeland. Sinds 1 januari 1907 is Nieuw-Zeeland onafhankelijk van het Verenigd Koninkrijk. Nieuw-Zeeland heeft een ongeschreven grondwet. Het is een constitutionele monarchie en lid van het Gemenebest van Naties. Koningin Elizabeth II is het staatshoofd. Zij wordt vertegenwoordigd door een gouverneur-generaal. De eerste minister, het hoofd van de regering, is de leider van de meerderheidspartij of coalitie en wordt benoemd door de gouverneur-generaal. Het parlement bestaat uit één kamer met 120 leden. Het kiesstelsel waarborgt echter een evenredige vertegenwoordiging en dit heeft na sommige verkiezingen extra zetels tot gevolg. Zo krijgen ook de kleinere partijen een kans. Tussen 1999 en 2008 was Labour aan de macht, maar sinds 2008 regeert de Nationale Partij.

Nieuw-Zeeland heeft sterke historische en traditionele banden met Europa. Ongeveer 68% van de bevolking is van Europese oorsprong. Op 4 mei 1999 werd in Straatsburg een gezamenlijke verklaring inzake de betrekkingen tussen de Europese Unie en Nieuw-Zeeland ondertekend. Deze verklaring heeft tot doel de betrekkingen en samenwerking, op basis van in grote mate gedeelde belangen, verder te versterken. In 2004 werd een actieplan opgesteld. Op 21 september 2007 werd een nieuwe gezamenlijke verklaring tussen de EU en Nieuw-Zeeland inzake de betrekkingen en samenwerking gesloten. Deze gezamenlijke verklaring vormt de basis van de bilaterale betrekkingen.

Op 29 oktober 2015 werd aangekondigd dat een uitgebreide vrijhandelsovereenkomst zal worden onderhandeld.

Nieuw-Zeeland is een moderne geïndustrialiseerde natie met een vrijemarkteconomie. Hoewel de EU een belangrijke handelspartner voor Nieuw-Zeeland blijft, ligt de focus van Nieuw-Zeeland inzake handel steeds op de landen van de regio Azië – Stille Oceaan. Nieuw-Zeeland neemt in 2015 de 50^e plaats in op de lijst van handelspartners van de EU. De EU is de tweede grootste handelspartner van Nieuw-Zeeland na Australië.

Op het vlak van buitenlandse handel bekleedde Nieuw-Zeeland in 2015 de 80^e plaats op de lijst van Vlaamse exportbestemmingen met een totale uitvoer van ongeveer 158,6 miljoen euro. De Vlaamse import uit Nieuw-Zeeland bedroeg in 2015 ongeveer 268 miljoen euro, wat goed was voor een 62^e plaats.

Nieuw-Zeeland is lid van de Verenigde Naties, APEC (Asia-Pacific Economic Cooperation), de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en ANZUS (Security Treaty between Australia, New Zealand and the United States of America).

Tijdens de Eerste Wereldoorlog vochten in de frontstreek rond Ieper bij de geallieerde troepen ook soldaten uit de landen van het Gemenebest, onder wie ook vele Nieuw-Zeelanders. De datum 12 oktober 1917 heeft een bijzondere betekenis voor Nieuw-Zeeland. Op die dag werd immers de bloedigste dag uit de geschiedenis van Nieuw-Zeeland uitgevochten. In nauwelijks 4 uur tijd vielen 2.700 slachtoffers tijdens de slag van Passendale. Vlaanderen heeft op 4 oktober 2007 een memorandum van overeenstemming gesloten met Nieuw-Zeeland inzake de samenwerking op het vlak van de gezamenlijke geschiedenis van de Wereldoorlogen van de twintigste eeuw.

Inhoud

De partnerschapsovereenkomst is een traditionele algemene kaderovereenkomst die drie aspecten behelst, met name het politieke, het economische en de samenwerking in verschillende andere domeinen. Deze kaderovereenkomst tussen de EU en Nieuw-Zeeland dient de nieuwe juridische basis te worden van de relaties tussen de verschillende partijen. De overeenkomst legt tevens de basis om meer specifieke technische akkoorden af te sluiten.

De voorliggende overeenkomst volgt in belangrijke mate de inhoud van de kaderakkoorden die met gelijkaardige partners werden afgesloten, met name Zuid-Korea, Canada, Australië en Japan. Het kaderakkoord tussen de EU en Zuid-Korea is in werking getreden op 1 juni 2014. Het akkoord met Canada werd ondertekend op 30 oktober 2016. Het akkoord met Australië werd reeds geparafeerd. De onderhandelingen met Japan lopen nog.

De partnerschapsovereenkomst met Nieuw-Zeeland telt 60 artikelen, verdeeld over 10 titels.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Zie Vlaamse Regering VR 2015 1007, document 0699/1.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Zie Vlaamse Regering VR 2015 1007, document 0699/1.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Zie Vlaamse Regering VR 2015 1007, document 0699/1.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1. Reguleringsimpactanalyse (RIA)

Regelgeving ter goedkeuring van internationale verdragen is vrijgesteld van een RIA (Omzendbrief VR 2014/13).

5.2. Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Ontwerpen van decreet die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, moeten niet telkens voor wetgevingstechnisch- en taaladvies worden voorgelegd volgens Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2014/4 (aanwijzing nr. 305).

5.3. Het aanvragen van de adviezen

De Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid en de Europese aangelegenheden wordt gemachtigd om het advies in te winnen van de Raad van State, afdeling Wetgeving, met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van 30 dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. De Raad van State heeft immers al advies uitgebracht in soortgelijke verdragsdossiers.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet houdende instemming met de partnerschapsovereenkomst op het gebied van betrekkingen en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Nieuw-Zeeland, anderzijds, ondertekend te Brussel op 5 oktober 2016, alsook aan het bijhorende ontwerp van memorie van toelichting;
- 2° de minister bevoegd voor het buitenlands beleid en de Europese aangelegenheden te gelasten over het voorontwerp van decreet, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

Bijlagen:

- een voorontwerp van decreet;
- een ontwerp van memorie van toelichting;
- de tekst van de partnerschapsovereenkomst in het Nederlands.